

ציון פרות מצטיינות במשקי עמק־הירדן

זו לנו הפעם ה־12 שהננו מקיימים בחירת וציון הפרות המצטיינות בעמק־הירדן. בשנים האחרונות הננו חוגגים מאורע זה בחגיגות רבות־רושם, בהן משתתפים למעלה מ־100 בוק־רים. הפעם הזו הנהגנו בראשונה הענקת פרס למשק המצטיין בתנובת חלב ממוצעת באיזור שלנו. תוך שיתוף עם המועצה האזורית הוחלט על מסירה מדי שנה „פרס מגן” נודד על שם ברוך גולדשמיד ז״ל, הבוקר הוותיק מאשדות־יעקב שנפטר בשנה שעברה. מרים ברץ העריכה את פעלו של גולדשמיד ז״ל, בפני הנוכחים במסיבה. המשק המארח את החוגגים, הוא זה שזכה בפרס; הפעם זכתה

בפרס דגניה ב׳, ועליה היה להכין גם את ה־כ״ד בוד״; מן הראוי לציין שהם הצליחו יפה במשימה זו. באולם הודגמה טבלה גדולה שהכילה פרטים על ייצור החלב ב־15 המשקים שבעמק הירדן. בלטה יפה העליה בייצור, ואביא כאן פרטים אחדים: בתשי״ט הסתכם הייצור הכולל של חלב ב־7 מיליון ליטר, לעומת 5.9 מיליון ליטר בתשי״ח; מספר הפרות בתשי״ח היה 1,220 ובתשי״ט גדל העדר עד ל־1,372 פרות. תנובת החלב גדלה איפוא ב־20%, בה בשעה שמספר הפרות גדל רק ב־10%; 12 משקים מבין ה־15 עברו השנה את הממוצע של 5,000 ליטר לפרה. דגניה ב׳, שזכתה השנה בפרס, הגיעה לתנובה

א. פרות מצטיינות בהנבת חלב

פרס	שם הפרה	האב	בעל הפרה	התנובה בק"ג			ימי חליבה
				ט"ה חלב	% השומן	חלב ביום	שומן ביום
I	פרגה	דנדי	בית זרע	8,789	2.69	30.2	—
II	ולוטה	ציון	אפיקים	8,588	3.14	39.4	—
ב. פרות מצטיינות בהנבת שומן							
I	אניטה	עוג	בית זרע	7,496	4.16	—	0.971
II	תרמית	דנדי	דגניה ב'	8,336	3.27	—	0.927
ג. מבכירות קשישות • שהצטיינו בהנבת חלב							
I	רדומה	דנדי	כנרת	7,659	3.16	25.1	—
II	ראשונה	דנדי	דגניה ב'	7,161	2.90	23.3	—
ד. מבכירות קשישות שהצטיינו בהנבת שומן							
I	רדומה	דנדי	כנרת	7,659	3.16	—	0.794
II	עמרמה	דן	דגניה א'	6,767	3.29	—	0.757
II	שלוה	גיל	גשר	6,296	3.53	—	0.761
ה. מבכירות צעירות • שהצטיינו בהנבת חלב							
I	מצויינת	ארבל	אשדות מאוחד	5,927	3.12	21.5	—
II	אגמית	מקסים	כנרת	5,389	3.56	20.4	—
ו. מבכירות צעירות שהצטיינו בהנבת שומן							
I	אגמית	מקסים	כנרת	5,389	3.56	—	0.728
II	נאוה	דנדי	דגניה ב'	7,065	3.36	—	0.677

* מבכירות קשישות — אלה שהמליטו בגיל שבין 2° ש' ל־3 שנים.
** מבכירות צעירות — אלה שהמליטו בגיל שבין 2 ל־2° שנים.

דו־שיח בין „פרגה” ו„אניטה” *

מוקדש לבוקרי בית זרע
בהגיע תנובת העדר שלהם ל־3000 ליטר ביום.
„גם לי אב לא קטן”, אז ענתה לה אניטה,
„זהו עוג הכביר, שמלך בבשן!
בזכותו התפרסמתי כמעט כמו „לוליטה”
כי אתן ארבעה אחוזים של שומן!
הדבר הוא פשוט: זה ענין של ייחוס,
הכמות, השומן, גם החזן והיופי.
אבותינו, אפשר להגיד בלי היסוס,
„ריסטוקרטים” היו בלי כל שמץ של דופי!
כשהאב מפורסם מבאר שבע עד דן
והאם „ידועה בציבור” כמנצחת
אזי „אצילות מחייבת” גם כאן
להשביע רפתן מלא חפניים של נחת!
נענתה לה אז פרגה: „נכון הדבר,
זו ודאי הסיבה...” ונדמו השתים.
הירח שקע אז מעבר להר
וחושך כיסה אדמה ושמים...

שושנה גלעד

* הפרות „פרגה” ו„אניטה” מעדר בית זרע זכו
בפרסים מיוחדים; „פרגה” הגיעה לשיא יומי בחלב
— 47.5 ליטר, ו„אניטה” — היא בעלת השיא בתכולת
השומן בחלב.

הירח מלמעלה הפיץ אור ונוגה,
נרדמה העגלה, נרדמה גם תינוקת.
רק שתי הפרות, אניטה ופרגה
ניהלו עוד דו־שיח משוקת לשוקת.
שחה פרגה: „אכן זו היתה צהלה!
כבר ברפת אני לא שנה, לא שנתיים!
אך לבי עוד נרגש כמו לב העגלה,
וקשה לי, אחות, לעצום העיניים!
הן אלפים שלושה, אף לא ליטר פחות
של חלב נהדר, יום ויום פה שופעו
ומזור... לי קורצת כבר קצת מרחוק
רבבה ראשונה... זה פשוט משגעו!
יש ללחום ולצבור כל אחוז של שומן!
על כל ליטר חלב מלחמה פה ניטשת!
כששוברים פעם שיא, לא עובר הרבה זמן
ושיאים חדשים להשיג את נדרשת!
בזכותו של אבי האציל „מיסטר דנדי”
ימלא חלבי בכל יום צנצנות!
הוא גבור לאומי יהיה, כמו מנדי,
כי הקיס הוא נבחרת של אלף בנות!”

ממוצעת של 5,908 ק"ג. העליה הגדולה ביותר
בתנובה הממוצעת הושגה במשך השנה בדגניה
א' — מ־4,500 ק"ג בתשי"ח ל־5,500 ק"ג. הנתון
נים המובאים כאן מחושבים לפי שנת המאזן,
הנהוגה בעמק הירדן ולא לפי ביקורת החלב
הרשמית.
הנהגנו הענקת תעודה בצירוף תצלום
לבעלי הפרות (או המבכירות) המצטיינות. הזר
כות בפרס א' ובפרס ב'. הפרס ניתן לפרות או
מבכירות שהגיעו לתנובה היומית הממוצעת הג'
בוהה ביותר, בחלב או בשומן באותה שנה, וב־
תנאי שהתעברו לא יאוחר מ־5 חודשים לאחר
ההמלטה.
להלן רשימת הפרות והמבכירות שזכו בפר־
סים בתשי"ט. (ראה עמוד 17).
בתשי"ט נמנו בעדרי עמק־הירדן 9 אלופות.

המצטיינת ביניהן היא „יעודה” שבאשדות־
יעקב (המאוחד); היא הגיעה כבר לגיל של
15 שנים והניבה ב־12 תקופות חליבה 72,087
ק"ג חלב.
מעניין לציין באופן מיוחד את העובדה שב־
התחרות של השנה השתתפו 50 מבכירות ו־32
מביניהן היו בנות „דנדי”. בין הפרות שהתחרו
היו 8 שהניבו למעלה מ־8,000 ק"ג חלב, אולם
לא זכו בכל פרס שהוא.
במסיבה הוקראו קטעים מרשימותיה של
שושנה האפט לזכרו של גולדשמיד ז"ל. כן
הושמע פיליטון של זלדה על תולדות העדר
של דגניה ב' והוקרא פזמון לכבוד בוקרי בית־
זרע שהצליחו להעלות את תנובת החלב היומית
ל־3000 ליטר. הפזמון מתפרסם לעיל במקורו.
בית־זרע, קיץ 1960
ישעיהו שן